

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

Warszawa, dnia 14 lutego 2023 r.

Poz. 7

ZARZĄDZENIE Nr 1/MON MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 14 lutego 2023 r.

**w sprawie przyjęcia
„Programu współpracy Ministra Obrony Narodowej
z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy
o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
na lata 2023-2025”**

Na podstawie art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 i 1812) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program współpracy Ministra Obrony Narodowej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2023-2025”, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: z up. *M. Wiśniewski*

Załącznik do zarządzenia Nr 1/MON
Ministra Obrony Narodowej
z dnia 14 lutego 2023 r. (poz. 7)

**PROGRAM WSPÓŁPRACY
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ
PODMIOTAMI WYMIENIONYMI
W ART. 3 UST. 3 USTAWY
O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO
I O WOLONTARIACIE
NA LATA 2023-2025**

1. Wstęp

Program współpracy Ministra Obrony Narodowej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 i 1812) na lata 2023-2025, zwany dalej „Programem”, jest dokumentem wyznaczającym kierunki współpracy Ministra Obrony Narodowej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zwanymi dalej „innymi podmiotami”, określającym w szczególności priorytety tej współpracy oraz przewidziane jej formy.

Resort obrony narodowej prowadzi z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami stałą współpracę, o wysokim stopniu intensywności. Organizacje pozarządowe i inne podmioty stanowią istotny element wsparcia systemu obronnego państwa.

Opracowanie Programu określającego priorytety tej współpracy w konkretnym przedziale czasowym pozwoli na obranie jednej drogi wspierania działalności organizacji pozarządowych i innych podmiotów z wykorzystaniem ich potencjału oraz wyznaczenia wspólnych celów tej współpracy dla całego resortu obrony narodowej.

Program przedstawia cele powyższej współpracy w latach 2023-2025, jej kierunki, kładzie nacisk na szczególne zagadnienia, określa także jej formy i czas realizacji.

2. Diagnoza

Obowiązek opracowywania programów współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wynika z art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Dotychczas realizowane były programy współpracy Ministra Obrony Narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami:

- na rok 2016,
- w latach 2017-2018,
- w latach 2019-2022.

3. Okres realizacji Programu

Program jest programem trzyletnim i będzie realizowany w latach 2023-2025.

4. Cel główny i cele szczegółowe Programu

Celem głównym Programu jest budowanie społecznego zaplecza Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz zwiększenie świadomości społecznej i obywatelskiej odpowiedzialności za bezpieczeństwo państwa.

Celami szczegółowymi są:

- 1) wzmocnienie aktywności organizacji pozarządowych i innych podmiotów w działaniach na rzecz obronności państwa w zakresie pozyskiwania kandydatów do służby wojskowej, w tym zawodowej służby wojskowej, dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej lub terytorialnej służby wojskowej oraz w zakresie zwiększenia liczebności rezerw osobowych, w tym aktywnej rezerwy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych i innych podmiotów w realizacji zadań resortu obrony narodowej;
- 3) wzrost predyspozycji młodzieży szkolnej w kandydowaniu do służby wojskowej poprzez wsparcie procesu szkolenia w placówkach oświatowych uczestniczących w resortowych projektach na rzecz wzmocnienia obronności państwa, w tym m.in. w Oddziałach Przygotowania Wojskowego oraz programie „CYBER.MIL z klasą”;
- 4) wykorzystanie kompetencji członków organizacji pozarządowych i innych podmiotów do procesu szkolenia uczniów tzw. klas wojskowych;
- 5) wzmocnienie aktywności organizacji pozarządowych i innych podmiotów w procesie edukacji obronnej, kultury fizycznej i umiejętności wojskowych;
- 6) powiększenie zasobów wyszkolonych pod względem strzeleckim obywateli i rozwój infrastruktury strzeleckiej poprzez wykorzystanie, w ramach programu „Strzelnica w Powiecie”, potencjału jednostek samorządu terytorialnego;
- 7) kształtowanie pozytywnego wizerunku Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministra Obrony Narodowej;
- 8) propagowanie postaw patriotycznych oraz edukacji historycznej związanej z tradycjami i dziedzictwem oręża polskiego.

Stopień realizacji wyżej wymienionych celów będzie można określić między innymi w oparciu o przedstawione w tabeli poniżej mierniki i ich wartość osiągniętą na koniec 2025 r.

Lp.	Cel szczegółowy	Miernik określający stopień realizacji celu	
		Nazwa	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec 2025 r. (łącznie w 3 latach)
1.	Wzmocnienie aktywności organizacji pozarządowych i innych podmiotów w działaniach na rzecz obronności państwa w zakresie pozyskiwania kandydatów do służby	Liczba kandydatów wywodzących się z organizacji pozarządowych i innych podmiotów.	≥ 2500
		Liczba kandydatów wywodzących się	≥ 3000

	wojskowej, w tym zawodowej służby wojskowej, dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej lub terytorialnej służby wojskowej oraz w zakresie zwiększenia liczebności rezerw osobowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.	z tzw. klas wojskowych.	
		Liczba żołnierzy rezerwy, którzy odbyli szkolenie w Szkołach Legii Akademickiej.	≥ 6000
2.	Wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych i innych podmiotów w realizacji zadań resortu obrony narodowej.	Liczba zadań publicznych zrealizowanych w dziedzinie obronności.	≥ 350
3.	Wzrost predyspozycji młodzieży szkolnej w kandydowaniu do służby wojskowej poprzez wsparcie procesu szkolenia w placówkach oświatowych uczestniczących w resortowych projektach na rzecz wzmocnienia obronności państwa, w tym m.in. w Oddziałach Przygotowania Wojskowego oraz programie „CYBER.MIL z klasą”.	Liczba zadań publicznych zrealizowanych na rzecz szkolenia młodzieży tzw. klas wojskowych.	≥ 150
		Liczba przedsięwzięć zrealizowanych przez organizacje pozarządowej i inne podmioty, wspartych przez resort obrony narodowej, wynikających z planów współpracy z nimi oraz przedsięwzięć pozaplanowych realizowanych na rzecz szkolenia uczniów tzw. klas wojskowych.	≥ 3000
4.	Wykorzystanie kompetencji członków organizacji pozarządowych i innych podmiotów do procesu szkolenia uczniów tzw. klas wojskowych.	Liczba godzin zajęć teoretycznych i praktycznych w skali roku zrealizowanych przez instruktorów organizacji pozarządowych i innych podmiotów.	≥ 1500 godz.

		Ilość szkoleń zrealizowanych przez instruktorów organizacji pozarządowych i innych podmiotów na rzecz innych organizacji pozarządowych i innych podmiotów.	≥ 40 szkoleń
5.	Wzmocnienie aktywności organizacji pozarządowych i innych podmiotów w procesie edukacji obronnej, kultury fizycznej i umiejętności wojskowych.	Liczba zadań publicznych zrealizowanych na rzecz kultury fizycznej i umiejętności wojskowych.	≥ 100
6.	Powiększenie zasobów wyszkolonych pod względem strzeleckim obywateli i rozwój infrastruktury strzeleckiej poprzez wykorzystanie, w ramach programu „Strzelnica w Powiecie”, potencjału jednostek samorządu terytorialnego.	Liczba zaakceptowanych ofert na strzelnice.	≥ 350
		Liczba powstałych strzelnic.	≥ 200
		Liczba osób przeszkolonych pod względem strzeleckim.	$\geq 25\ 000$
7.	Kształtowanie pozytywnego wizerunku Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministra Obrony Narodowej.	Odsetek osób dobrze oceniających działalność wojska według Centrum Badań Opinii Społecznej (cykliczne raporty „Oceny instytucji publicznych”).	65% respondentów oceniających dobrze działalność wojska, obliczona z wszystkich badań prowadzonych w poszczególnych latach obowiązywania Programu.
8.	Propagowanie postaw patriotycznych oraz edukacji historycznej związanej	Liczba przedsięwzięć zrealizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, wspartych	≥ 2500

	z tradycjami i dziedzictwem oręża polskiego.	przez resort obrony narodowej, wynikających z planów współpracy z nimi oraz przedsięwzięć pozaplanowych na rzecz kształtowania postaw patriotycznych, edukacji historycznej oraz związanych z tradycjami i dziedzictwem oręża polskiego.	
		Liczba zadań publicznych zrealizowanych na rzecz propagowania postaw patriotycznych oraz wiedzy i świadomości historycznej.	≥ 300

5. Zakres przedmiotowy Programu

Zakres przedmiotowy Programu dotyczy współpracy prowadzonej poprzez:

- 1) udzielanie organizacjom pozarządowym i innym podmiotom wsparcia merytorycznego, logistycznego i organizacyjnego w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie obronności;
- 2) zlecanie zadań publicznych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom;
- 3) wspieranie rzeczowe organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2061) poprzez nieodpłatne przekazywanie mienia ruchomego Skarbu Państwa niewykorzystywanego w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) wspieranie procesu szkolenia członków organizacji pozarządowych i innych podmiotów działających w sferze obronności oraz nauczycieli i uczniów tzw. klas wojskowych;
- 5) udzielanie wsparcia o charakterze propagującym współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami;
- 6) dofinansowanie powstawania nowych strzelnic oraz rozwijanie istniejących, jak również propagowanie rozwoju strzelectwa sportowego;

- 7) dofinansowanie z budżetu państwa zadań związanych z budową i remontami pomników upamiętniających tradycję, chwałę i sławę oręża polskiego.

Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i innych podmiotów odbywa się przy zaangażowaniu jednostek wojskowych oraz komórek organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej (w tym Sztabu Generalnego Wojska Polskiego) i jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, m.in.: Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych, Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych, Dowództwa Wojsk Obrony Terytorialnej, Dowództwa Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni, Komendy Głównej Żandarmerii Wojskowej, Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji i Dowództwa Garnizonu Warszawa oraz Wojskowego Centrum Edukacji Obywatelskiej, Centrum Weterana Działań Poza Granicami Państwa w Warszawie, Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie, a także jednostek nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, m.in. Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie, Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie, Akademii Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki, Lotniczej Akademii Wojskowej w Dęblinie, Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni, Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni, Muzeum Wojsk Lądowych w Bydgoszczy i Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie.

6. Założenia i sposób realizacji Programu

Budowanie społecznego zaplecza Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej odbywa się na różnych płaszczyznach i angażuje wiele zróżnicowanych podmiotów oraz wymaga działań spójnych oraz ze sobą powiązanych. Założeniem Programu jest więc włączenie organizacji pozarządowych i innych podmiotów w działania służące obronności, w tym w działania służące określonym w pkt 4 celom, a także wspieranie tych organizacji pozarządowych i innych podmiotów. Służyć mają temu corocznie wydawane przez osobę zajmującą kierownicze stanowisko Ministerstwa Obrony Narodowej wytyczne w zakresie planowania i realizacji współpracy m.in. z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w danym roku kalendarzowym.

Wspieranie organizacji pozarządowych i innych podmiotów w ich działalności na rzecz obronności, w tym w realizowaniu celów Programu, w resorcie obrony narodowej ma rozbudowaną formę. Odbywa się poprzez:

Udzielanie organizacjom pozarządowym i innym podmiotom wsparcia merytorycznego, logistycznego i organizacyjnego w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie obronności

Jest to najbardziej rozwinięta i najbardziej popularna forma współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami. Realizowana bezpośrednio przez jednostki wojskowe, które w sposób zaplanowany udzielają pomocy w realizacji przedsięwzięć własnych organizacji pozarządowych i innych podmiotów. Wsparcie udzielane jest wyłącznie działaniom na rzecz obronności (ewentualnie z ważnych względów społecznych) i obejmuje np. pomoc żołnierzy i pracowników w realizacji przedsięwzięć, w tym merytoryczną,

udostępnianie sprzętu wojskowego, np. na cele pokazowe, udostępnianie pomieszczeń (w tym na lokalizacje organizacji pozarządowych i innych podmiotów) i, w określonych sytuacjach, środków transportu.

Zlecenie zadań publicznych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom

Podmioty uprawnione podejmują się realizacji zadań resortu obrony narodowej poprzez realizację zadań publicznych w formie wsparcia lub powierzenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Minister Obrony Narodowej corocznie ogłasza otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych w następujących sferach pożytku publicznego:

- a) obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- c) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- d) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych,
- e) działalności na rzecz weteranów i weteranów poszkodowanych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2205).

Ogłoszenia publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Obrony Narodowej, pod linkiem: <https://www.gov.pl/web/obrona-narodowa/otwarte-konkursy-ofert> oraz w siedzibie Ministerstwa Obrony Narodowej.

Podmioty zainteresowane udziałem w konkursach składają oferty realizacji zadań publicznych w wersji elektronicznej za pomocą platformy WITKAC.pl. Zadania publiczne realizowane są w oparciu o zawierane umowy między podmiotem, który otrzymał wsparcie finansowe a Ministrem Obrony Narodowej reprezentowanym przez Dyrektora Departamentu Edukacji, Kultury i Dziedzictwa Ministerstwa Obrony Narodowej lub Zastępcę Dyrektora Departamentu Edukacji, Kultury i Dziedzictwa Ministerstwa Obrony Narodowej.

Raz w roku osoba zajmująca kierownicze stanowisko Ministerstwa Obrony Narodowej, której podporządkowana jest komórka organizacyjna Ministerstwa Obrony Narodowej właściwa do spraw współpracy ze społeczeństwem, z upoważnienia Ministra Obrony Narodowej, określa priorytetowe obszary zadań publicznych, które mogą być zlecane organizacjom pozarządowym i innym podmiotom w kolejnym roku kalendarzowym.

Organizacje pozarządowe i inne podmioty mogą z własnej inicjatywy złożyć wniosek o realizację zadania publicznego także takiego, które jest realizowane dotychczas w inny sposób, w tym przez organy administracji publicznej.

Realizacja zadań publicznych zleconych do realizacji przez Ministra Obrony Narodowej organizacjom pozarządowym i innym podmiotom podlega kontroli pod względem stopnia realizacji zadania, efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania, osiągnięcia zakładanych rezultatów, racjonalności i prawidłowości wydatkowania środków finansowych

otrzymanych w ramach dotacji celowych oraz prowadzenia dokumentacji związanej z realizacją zadania.

Wspieranie rzeczowe organizacji pozarządowych i innych podmiotów poprzez nieodpłatne przekazywanie mienia ruchomego Skarbu Państwa niewykorzystywanego w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej

Minister Obrony Narodowej może nieodpłatnie przekazywać mienie ruchome Skarbu Państwa organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego – ze szczególnym uwzględnieniem zadań związanych z obronnością państwa i działalnością Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz porządkiem i bezpieczeństwem publicznym – na cele związane z ich działalnością statutową – posiadającym siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek tych podmiotów.

Minister Obrony Narodowej ogłasza nabór wniosków o nieodpłatne przekazanie mienia wraz z zestawieniem mienia ruchomego, którego mogą dotyczyć składane wnioski. Rozpatrując wnioski podmiotów brane są pod uwagę potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz wiarygodność wnioskodawców i cel pozyskania wnioskowanego mienia.

Wspieranie procesu szkolenia członków organizacji pozarządowych i innych podmiotów działających w sferze obronności oraz nauczycieli i uczniów klas mundurowych

Działalność szkoleniowa resortu obrony narodowej koncentruje się na podnoszeniu umiejętności sportowo-obronnych obywateli, w tym strzeleckich. Szkolenia dla organizacji pozarządowych i innych podmiotów mogą być realizowane:

- a) z inicjatywy resortu obrony narodowej,
- b) w drodze zlecenia zadań publicznych,
- c) w drodze wspierania merytorycznego i logistycznego działalności organizacji pozarządowych i innych podmiotów,
- d) poprzez udzielanie dotacji jednostkom samorządu terytorialnego na rozwój strzelectwa sportowego, w tym budowę infrastruktury strzelnic,
- e) poprzez udzielanie dotacji organom prowadzącym szkoły, które prowadzą działalność dydaktyczno-wychowawczą w dziedzinie obronności państwa, na dofinansowanie zadań bieżących lub inwestycyjnych.

Szkolenie powinno być ukierunkowane na podnoszenie indywidualnych umiejętności i kompetencji obywateli oraz zachęcać ich do wstępowania do zawodowej służby wojskowej, dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej lub terytorialnej służby wojskowej.

Udzielanie wsparcia o charakterze propagującym działalność organizacji pozarządowych i innych podmiotów

W celu potwierdzenia woli rozwijania wzajemnej współpracy oraz wspólnego działania na rzecz tych samych celów organizacje pozarządowe i inne podmioty mogą zawierać z dowódcami jednostek wojskowych, a w przypadku działalności ogólnokrajowej również

z Ministrem Obrony Narodowej, porozumienia o współpracy. Są to akty o charakterze intencyjnym, nie powodujące skutków finansowych. Od ich zawarcia nie można uzależniać prowadzenia współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami.

Wyrażając poparcie dla konkretnych działań realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, na wniosek zainteresowanego, Minister Obrony Narodowej może objąć wydarzenie patronatem honorowym lub zasiadać w Komitecie Honorowym przedsięwzięcia.

Dofinansowanie powstawania nowych strzelnic oraz rozwijanie istniejących, jak również propagowanie rozwoju strzelectwa sportowego

W celu zapewnienia obywatelom możliwości doskonalenia posługiwania się bronią palną w sposób bezpieczny oraz rozwijania przez nich umiejętności strzeleckich Minister Obrony Narodowej ma możliwość dofinansowywania powstawania nowych strzelnic oraz rozwijania istniejących, a także propagowania rozwoju strzelectwa sportowego w kraju.

W tym celu powstał program wspierania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie budowy i rozwoju infrastruktury strzeleckiej „Strzelnica w powiecie”, który umożliwia dofinansowywanie zadań jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego, powiatowego i wojewódzkiego, związanych z budową, remontami i utrzymaniem strzelnic oraz rozwijaniem sportu strzeleckiego, w szczególności wśród dzieci i młodzieży oraz organizacji proobronnych, objętych dofinansowaniem z budżetu państwa (rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 6 lipca 2018 r. w sprawie dofinansowania z budżetu państwa zadań związanych z budową, remontami i utrzymaniem strzelnic oraz rozwijaniem sportu strzeleckiego (Dz. U. poz. 1335).

Dofinansowanie zadań związanych z budową i remontami pomników upamiętniających tradycję, chwałę i sławę oręża polskiego

W celu propagowania postaw patriotycznych, edukacji historycznej związanej z tradycjami i dziedzictwem oręża polskiego oraz upamiętniania ważnych postaci i wydarzeń z dziejów Wojska Polskiego Minister Obrony Narodowej ma możliwość wspierania budowy i remontów pomników upamiętniających tradycję, chwałę i sławę oręża polskiego. Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 6 lipca 2018 r. w sprawie dofinansowania z budżetu państwa zadań związanych z budową i remontami pomników upamiętniających tradycję, chwałę i sławę oręża polskiego (Dz. U. poz. 1333) Minister Obrony Narodowej przeprowadza konkurs ofert jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań związanych z budową i remontami pomników. Ponadto, zgodnie z § 7 ust. 1 wyżej wymienionego rozporządzenia, w przypadku budowy pomnika, którego lokalizacja wynika z miejsca wydarzeń historycznych, które ma upamiętnić, Minister Obrony Narodowej może, na umotywowany wniosek jednostki samorządu terytorialnego, na obszarze której pomnik ma powstać, udzielić dotacji tej jednostce bez organizacji konkursu.

7. Priorytety w zakresie współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w latach 2023-2025

Priorytety w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami oraz w zakresie zlecenia zadań publicznych określone są w wydawanych wytycznych w zakresie planowania i realizacji współpracy m.in. z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w danym roku kalendarzowym, w zależności od aktualnych potrzeb i kierunków działania resortu obrony narodowej. Niemniej szczególną wagę przykładać należy do:

- 1) wspierania przedsięwzięć organizacji pozarządowych i innych podmiotów związanych bezpośrednio z obronnością państwa, w zakresie zwiększenia liczby realizowanych szkoleniowych przedsięwzięć sportowo-obronnych, w tym rozwijających i zwiększających ogólną sprawność fizyczną obywateli do poziomu wymaganego w zawodowej służbie wojskowej, dobrowolnej zasadniczej służbie wojskowej lub terytorialnej służbie wojskowej;
- 2) ukierunkowania współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na rzecz szkół prowadzących tzw. klasy wojskowe oraz organizacji skupiających potencjalnych kandydatów do zawodowej służby wojskowej, dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej lub terytorialnej służby wojskowej;
- 3) działalności organizacji pozarządowych i innych podmiotów na rzecz kombatantów i weteranów;
- 4) wspierania przedsięwzięć organizacji pozarządowych i innych podmiotów związanych z upowszechnianiem tradycji orężnych wśród społeczeństwa, w szczególności wśród młodego pokolenia;
- 5) wspieranie przedsięwzięć organizacji pozarządowych i innych podmiotów związanych z obchodami rocznic wydarzeń z historii Wojska Polskiego szczególnie wpisujących się w organizowane przez resort obrony narodowej programy i przedsięwzięcia o charakterze centralnym (ogólnopolskim).

8. Wysokość środków planowanych na realizację Programu

Z racji rozbudowanej i wielopłaszczyznowej współpracy Ministra Obrony Narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, a także przedsięwzięć wynikających z nagłych, niezaplanowanych potrzeb konkretne oszacowanie kosztów realizacji trzyletniego programu, w skali resortu obrony narodowej, przysparza trudności.

Na realizację zlecenia zadań publicznych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom Minister Obrony Narodowej corocznie planuje 13 mln zł (środki finansowe planowane są w cyklu rocznym), natomiast na udzielanie dotacji jednostkom samorządu terytorialnego na rozwój strzelectwa sportowego, w tym budowę infrastruktury strzelnic, przewidzianych jest corocznie średnio 50 mln zł. Kwoty te w zależności od potrzeb resortu obrony narodowej mogą ulec zmianie.

Na realizację projektu Oddziały Przygotowania Wojskowego planuje się w latach 2023-2025 kwotę 102 mln. zł, natomiast w projekcie CYBER.Mil z klasą 13,5 mln. zł rocznie.

9. Sposób oceny realizacji Programu i wskaźnik oceny jego realizacji

Ocena realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o:

- 1) przeglądy porozumień o współpracy zawartych przez Ministra Obrony Narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami;
- 2) informacje na temat współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami;
- 3) informacje i sprawozdania Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji;
- 4) sprawozdania z realizacji zadań publicznych zleconych przez Ministra Obrony Narodowej organizacjom pozarządowym i innym podmiotom;
- 5) informacje i sprawozdania z przeprowadzonych badań opinii społecznych.

Do sporządzenia oceny realizacji Programu wykorzystane zostaną również:

- 1) informacje roczne przygotowane przez: Sztab Generalny Wojska Polskiego, Dowództwo Generalne Rodzajów Sił Zbrojnych, Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych, Dowództwo Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni, Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych, Dowództwo Wojsk Obrony Terytorialnej, Dowództwo Garnizonu Warszawa oraz Komendę Główną Żandarmerii Wojskowej;
- 2) informacje organizacji pozarządowych i innych podmiotów o realizacji porozumień o współpracy podpisanych z Ministrem Obrony Narodowej w roku sprawozdawczym;
- 3) dobrowolne informacje organizacji pozarządowych i innych podmiotów o prowadzonej przez nich współpracy z resortem obrony narodowej, zawierające uwagi, spostrzeżenia i sugestie w przedmiotowej sprawie, zgłoszone na piśmie odpowiednio do końca każdego roku, a także inne informacje uzyskane przy okazji realizowanych przedsięwzięć i spotkań.

Corocznie przygotowane przez Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji sprawozdanie z realizacji Programu, po zatwierdzeniu przez Ministra Obrony Narodowej, ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Obrony Narodowej, do dnia 30 kwietnia każdego roku za rok poprzedni.

10. Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz przebiegu konsultacji

W celu przeprowadzenia konsultacji, projekt Programu zamieszczony został na stronie internetowej www.gov.pl.

Projekt Programu na lata 2023-2025 został przygotowany przez Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji na podstawie danych uzyskanych od komórek organizacyjnych

Ministerstwa Obrony Narodowej oraz jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych.